

Vikuleg samantekt á lyfjaskorti

» Upplýsingarnar gilda um lyfjaskort sem hefur verið tilkynntur Lyfjastofnun

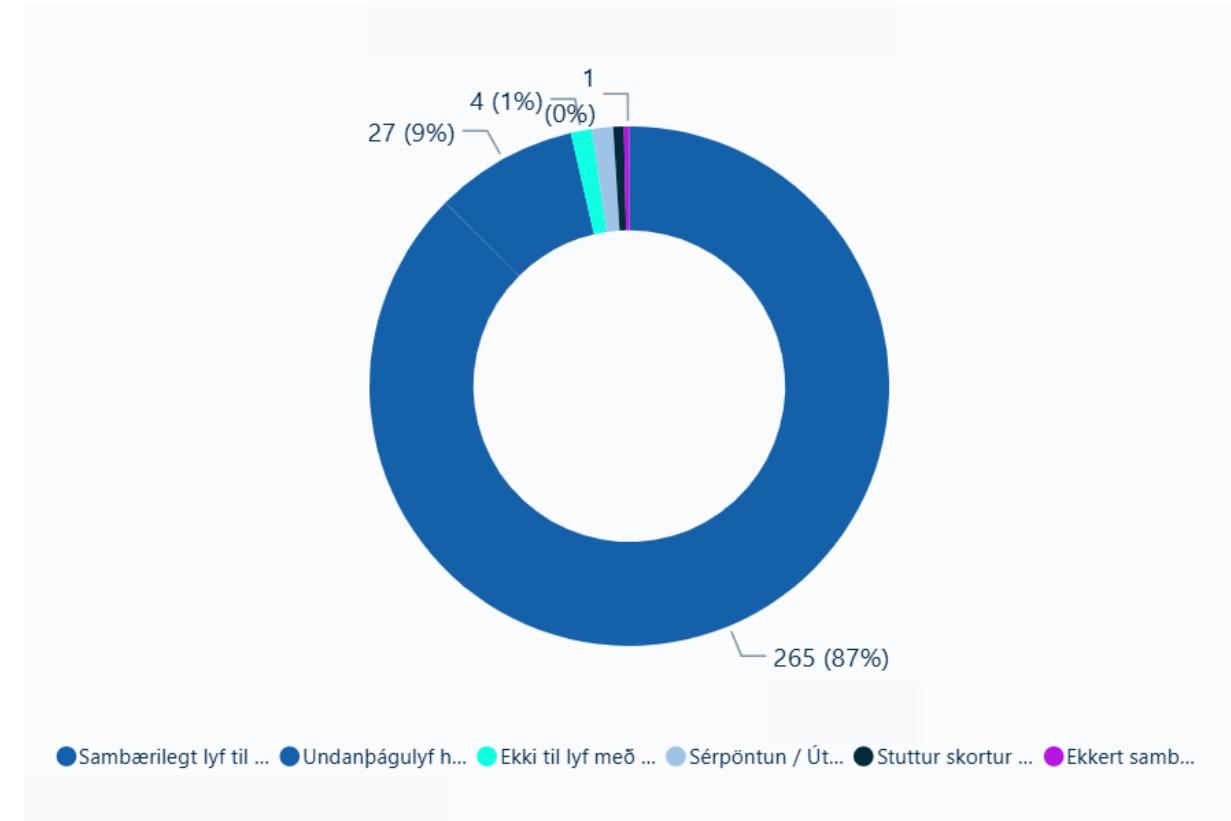
Vika 37, 2025

Lyf í skorti í dag - áhrif á lyfjanotendur

Tilkynnt hefur verið um skort á 303 lyfjapakkningum fyrir menn og dýr (þar af 12 dýralyfjapakkningar)

- » Í **96%** tilvika munu lyfjanotendur fá sambærilega lyfjameðferð. Áhrif skorts eru því óveruleg á lyfjameðferðina.
- » **4** mismunandi lyfjapakkningar eru í skorti þar sem læknir þarf að breyta lyfjameðferð í aðra álíka lyfjameðferð.
- » **1** lyfjapakkning er í skorti þar sem ekkert sambærilegt lyf eða álíka lyfjameðferð er fáanleg.

- » Upplýsingar og ráðleggingar eru birtar fyrir hvert lyf í skorti í sérlyfjaskrá og í vefþjónustu fyrir ávísanakerfi lækna.
- » Lyfjastofnun birtir lista yfir allan tilkynntan lyfjaskort á yefsíðu stofnunarinnar og í sérlyfjaskrá.

Nánar um skort sem leiðir til þess að læknir barf að breyta lyfjameðferð í aðra álíka meðferð - hvað kemur í staðinn?

Heiti lyfs	ATC-flokkur	Fjöldi daga í fyrirvara tilk.	Upphafsdags. skorts	Áætluð lokadags. skorts	Ábendingar	Ráðleggingar / annað
Apidra 100 ein./ml	A10AB06	12	12.9.2025	23.9.2025	Til meðferðar hjá fullorðnum, unglungum og börnum eldri en 6 ára með sem þurfa insúlin.	Ýmis önnur sykursýkislyf eru fáanlegt
Cetrotide 0,25 mg stungulyfsstofn, lausn	H01CC02	0	14.5.2025	22.9.2025	Kemur í veg fyrir ótímaþaert egglos hjá konum í sem eru í ófrjósemismeðferð.	Önnur úrræði eru á markaði, t.d. lyfið Ganirelix Gedeon Richter (ATC-flokkur H01CC01).
Timosan Depot stakskammtaílát 1 mg/g augnhlaup	S01ED01	0	11.7.2025	1.12.2025	Notað til meðferðar á vissum augnsjúkdómum sem valda augnháþrýstingi (gláka og augnháþrýstingur).	Ekkert annað augnlyf er á markaði sem inniheldur eingöngu timolol, timolol í blöndum er fáanlegt.
Moviprep mixtúruduft, lausn	A06AD65	14	7.9.2025	24.9.2025	Notað til ristilhreinsunar áður en framkvæmdar eru rannsóknir sem krefjast hreins ristils, t.d. ristilspeglun eða röntgenmynddataka.	Lausasölulyf Aðrar sambærilegar meðferðir eru fáanlegar, t.d. Plenvu, Picoprep.

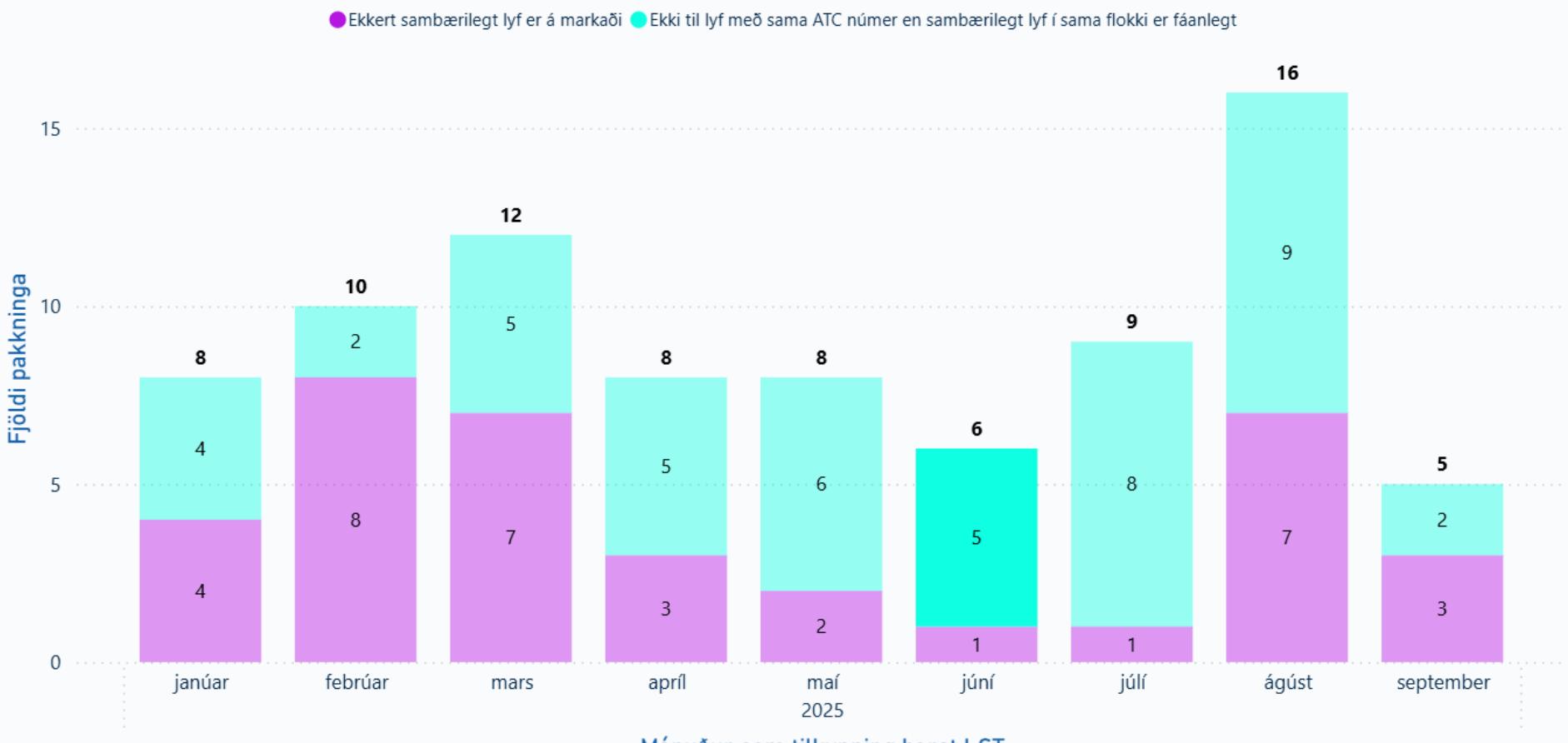
Ekkert sambærilegt lyf fáanlegt hverjar eru aðgerðirnar?

Heiti lyfs	ATC-flokkur	Fjöldi daga í fyrirvara tilk.	Upphafsdags. skorts	Áætluð lokadags. skorts	Ábendingar	Ráðleggingar / annað
Easotic eyrnadropar dreifa handa hundum	QS02CA03	5	28.8.2025	29.9.2025	„Til að meðhöndla bráða og endurtekna eyrnabólgu í ytra eyra (otitis externa), sem stafar af bakteríum og gersveppum	Ekkert sambærilegt dýralyf er á markaði en í einhverjum tilvikum væri möguleiki á að nota mannalyf.

Vefþjónusta fyrir lyfjaskortstilkynningar

- » Í lok ágúst var tekin í gagnið vefþjónusta fyrir lyfjaskortstilkynningar.
- » Tvö stærstu lyfjafyrirtæki landsins nýta sér þjónustuna enn sem komið er.
- » Vefþjónustuleiðin er enn að slípast til en er ætlað að auðvelda fyrirtækjunum að tilkynna fyrirhugaðan skort og standa vonir því til þess að Lyfjastofnun fái fleiri tilkynningar og meiri fyrirvara.
- » Breytingin leiðir til þess að ýmiss tölfraði, t.d. fyrirvari tilkynninga, skekkist og verður ómarktæk um tíma.
- » Eftir sem áður geta fyrirtæki tilkynnt skort rafrænt í gegnum þjónustugátt og auk þess getur hver sem er tilkynnt vitneskju um lyfjaskort á vefsíðu stofnunarinnar.
- » Ath. að þetta hefur í för með sér fleiri skortstilkynningar fyrir dýralyf.

Fjöldi lyfjaskortstilfella þar sem hugsanlega þarf að breyta lyfjameðferð - 2025

Grafið sýnir þann mánuð sem tilkynning barst Lyfjastofnun, óháð því hvenær skortur hefst. Athugið að vegna nýrra vefþjónustu í ágúst er tölfraðin ómarktæk fyrir þann mánuð.

Janúar-ágúst 2025, meðalfjöldi tilkynninga á mánuði:

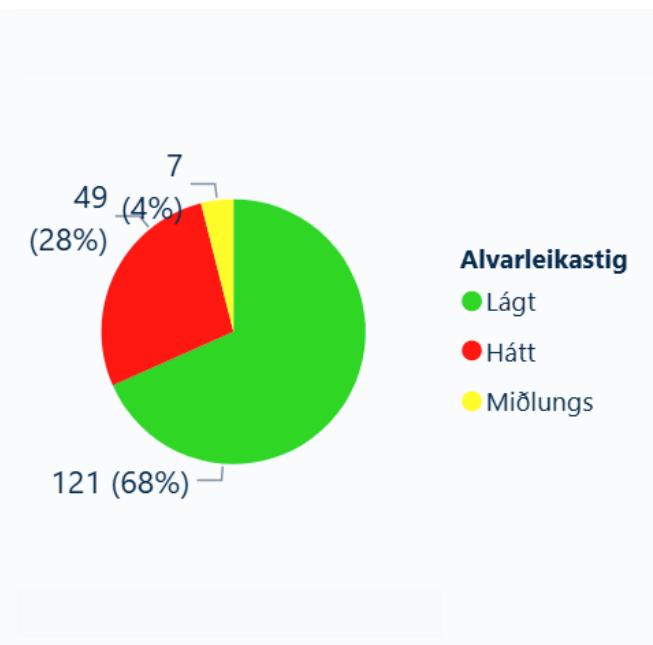
- 4 = Ekkert sambærilegt eða álíka lyf fáanlegt
- 6 = Álíka lyfjameðferð fáanleg

Samanburður við fyrra ár 2024, meðalfjöldi tilkynninga á mánuði:

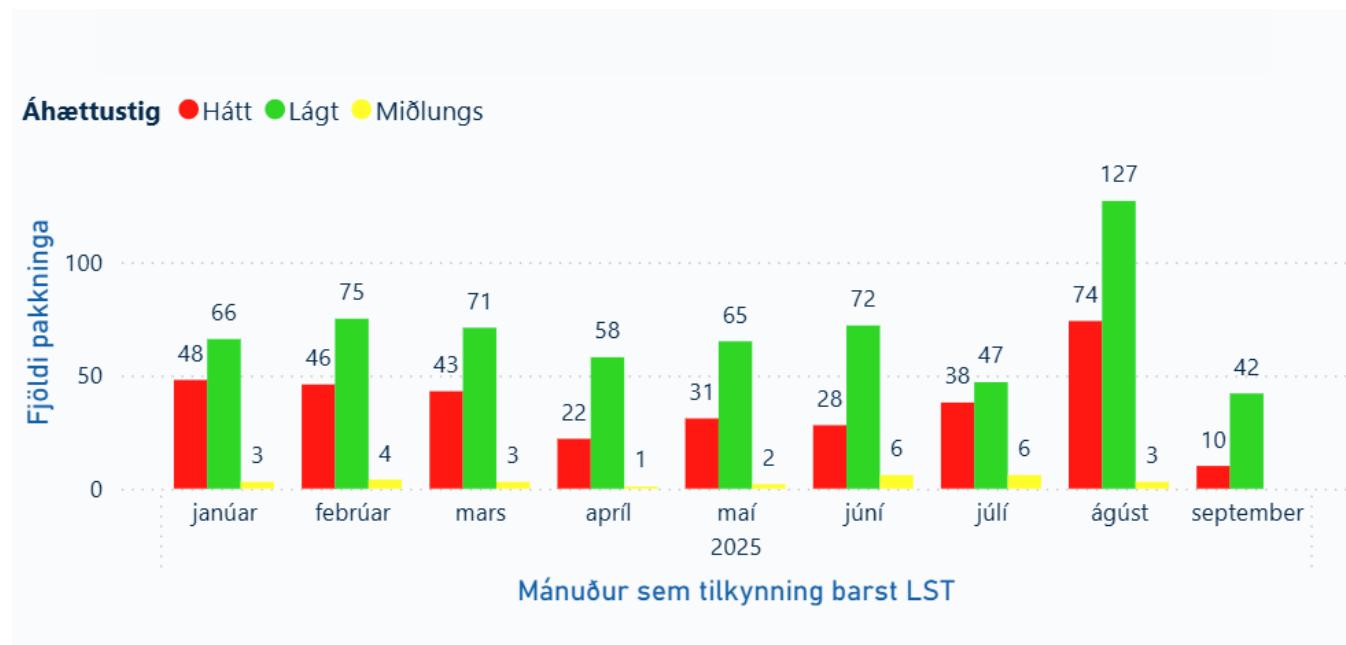
- 5 = Ekkert sambærilegt eða álíka lyf fáanlegt
- 8 = Álíka lyfjameðferð fáanleg

Þörf á aðgerðum af hálfu lækna vegna lyfjaskorts

Staðan í dag

Þróun 2025

Janúar-ágúst 2025:

- 35% alvarleikastig hátt
- Í 62% tilvika gat læknir ávísað lyfi í skorti

Allt árið 2024:

- 35% alvarleikastig hátt
- Í 58% tilvika gat læknir ávísað lyfi í skorti

Litakóðun birtist í ávísanakerfi (Sögu) ásamt ráðleggingum:

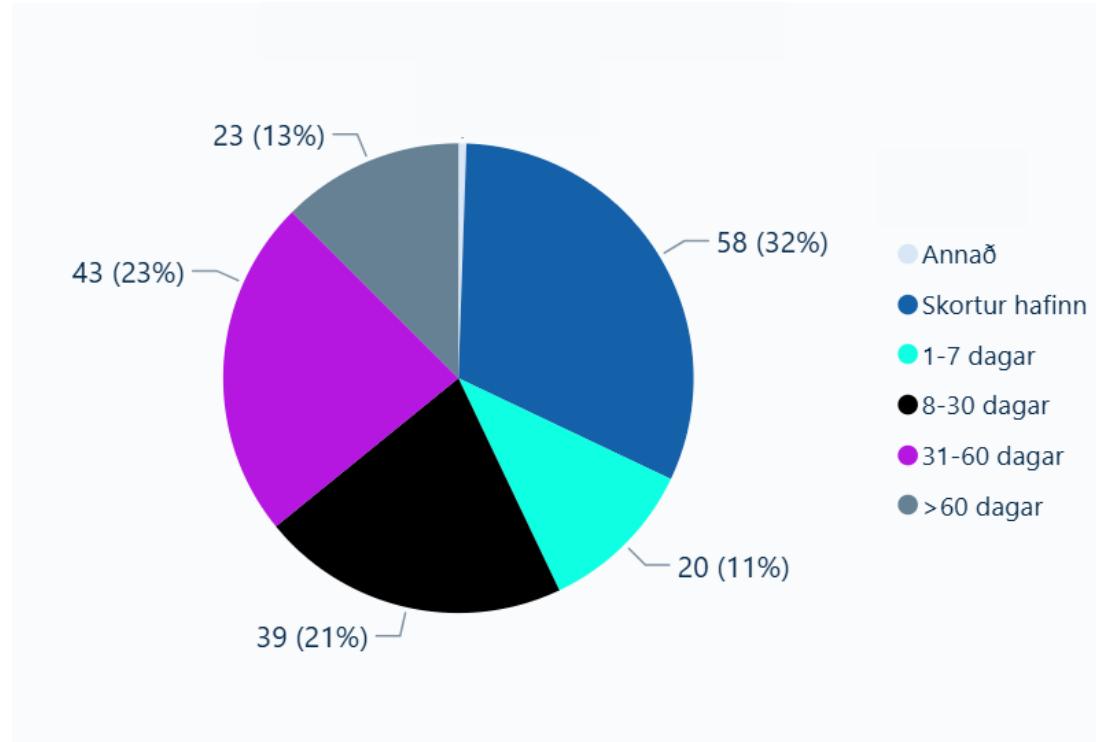
Lágt Læknir getur ávísað markaðssetta lyfinu þrátt fyrir skort því hægt er að breyta lyfjaávisun í apóteki og lyfjameðferð helst óbreytt. Dæmi: Önnur lyf eru í skiptiskrá, til er önnur pakkningastærð, annar styrkleiki eða útskipti í undanþágulyf eftir heimild Lyfjastofnunar

Miðlungs Mat læknis hvort hægt sé að ávísa markaðssetta lyfinu í skorti eða hvort ávísa þurfi öðru lyfi (val á milli lágt eða hátt).

Hátt Krefst ávallt aðgerða af hálfu læknis, ekki hægt að leysa málið í apóteki. Læknir þarf til dæmis að ávísa öðru markaðssettu lyfi, öðru lyfjaformi eða undanþágulyfi.

Fyrirvari lyfjaskortstilkynninga fyrir lyfjaskort sem er til staðar í dag

- 32 % tilkynninga barst Lyfjastofnun þegar skortur var hafinn, samanborið við 43% árið 2024
- 11 % tilkynninga bárust með 1-7 daga fyrirvara, samanborið við 14% árið 2024

Fyrirvari er mikilvægur svo nægur tími sé fyrir lyfjafyrirtæki að útvega sambærilegt markaðssett lyf eða undanþágulyf. Þannig er hægt að koma í veg fyrir hugsanleg vandræði lyfjanotenda og aukna vinnu fyrir heilbrigðisstarfsfólk.

Lágmarksbirgðir – Öll hin Norðurlöndin hafa innleitt löggjöf varðandi skyldur um að halda lyfjalager nauðsynlegra lyfja í landinu og slíkt er nauðsynlegt hérlendis.

Heimild lyfjafræðinga til að breyta ávísun læknis í undanþágulyf

- » Lyfjastofnun getur **heimilað lyfjafræðingum í apótekum að breyta ávísun læknis úr markaðssettu lyfi í undanþágulyf skv.** 52. gr. lyfjalaga 100/2020.
 - › Úrræðið er einungis notað í sérstökum tilvikum að undangengnu öryggismati og þegar ljóst þykir að án aðgerða kæmi upp íþyngjandi staða fyrir lyfjanotendur og heilbrigðisstarfsfólk.
- 22**
- **Heimildir í gildi í dag þar sem lyfjafræðingar í apótekum geta breytt lyfjaávísun læknis**
 - **Það sem af er ári hafa verið veittar heimildir fyrir 58 lyf,** að baki þeim er fjöldi lyfjaávísana. Frekari upplýsingar í sérlyfjaskrá.

Nýtt í sérlyfjaskrá!

- » Um nokkurt skeið hefur verið hægt að nálgast lista um allan tilkynntan lyfjaskort á forsíðu sérlyfjaskrár.
 - > Fyrir hvert lyf í í skorti birtist sérstakur bleikur rammi á síðu lyfsins í skránni og þegar ýtt er á hann opnast gluggi með ýmsum gagnlegum upplýsingum s.s. ráðleggingum.
- » Nýtt í sérlyfjaskrá er listi yfir gildandi heimildir sem Lyfjastofnun hefur veitt lyfjafræðingum í apótekum til að breyta lyfjaávísun úr markaðssettu lyf í undanþágulyf.
 - > Ráðleggingar birtast þá einnig í bleika glugganum á síðu viðkomandi lyfs í skorti.

Sérlyfjaskrá inniheldur **upplýsingar um öll lyf** sem eru markaðssett á Íslandi

Leita eftir lyfjaheiti, ATC flokki, norrænu vörunúmeri...

ATC LYFJAFLOKKAR ↗

LYFJASKORTUR ↗

DÝRALYF ↗

ATC VET ↗

LEIT Í LYFJATEXTA ↗

ÁVÍSUN BRETTA Í UNDANÞÁGULYF ↗

Lyfjaskortur

Ávísun breytt í undanþágulyf

Lyfjafræðingum í apótekum er heimilt að breyta lyfjaávísun markaðssetts lyfs í skorti í undanþágulyf, sbr. 52. gr. lyfjalaga.